

20130169B.R02

Woningbouw Zuidweg 11C, luchtkwaliteit
Hartol Holding bv in Ter Aar

datum: 27 juni 2013

20130169B.R02

Woningbouw Zuidweg 11C, luchtkwaliteit
Hartol Holding bv in Ter Aar

datum: 27 juni 2013

Opdrachtgever: Hartol Holding bv
Langerarseweg 9
2461 CD TER AAR
contactpersoon: de heer A. Marcelis

Contactpersoon SPAingenieurs: de heer ir. R. van den Dungen

Klinkenbergerweg 30a		Oostelijk Bolwerk 9		www.SPAAingenieurs.nl
6711 MK Ede		4531 GP Terneuzen		info@SPAAingenieurs.nl
0318 614 383		0115 649 680		

INHOUD	Blz.
1. Inleiding	3
2. Situatie en uitgangspunten	3
3. Niet in betekende mate	3
4. Goede ruimtelijke onderbouwing	4
5. Achtergrondconcentraties	4
6. BREEAM Credit KLI 3	5
6.1 Algemeen	5
6.2 Beoordeling plan	6
6.3 Score BREEAM Credit KLI 3	6
7. Conclusie	7

Figuren: 2

Bijlagen: 2

1. INLEIDING

In opdracht van Hartol Holding bv is een onderzoek naar luchtkwaliteit uitgevoerd voor het plan om aan de Zuidweg 11C in Rijpwetering 18 woningen te realiseren. Het gaat om een voormalige bedrijfslocatie in het bebouwinglint en het bestemmingsplan staat deze ontwikkeling momenteel niet toe. Om de woningen te kunnen realiseren is het doorlopen van een juridisch-planologische procedure nodig. Daarbij is een ruimtelijke onderbouwing met de daarbij behorende onderzoeken noodzakelijk, om aan te tonen dat deze functie ter plaatse passend is en niet leidt tot belemmeringen. In dit verband is onderhavig onderzoek gedaan.

Hartol Holding bv streeft er voorts naar te voldoen aan de eisen met betrekking tot BREEAM gebiedsontwikkeling (een methode voor duurzame gebiedsontwikkeling) van 3 sterren en minimaal 2 sterren. Onderhavig onderzoek gaat hier ook op in.

Het doel van het onderzoek is om een uitspraak te kunnen doen, of voor het initiatief verder (kwantitatief) luchtkwaliteitsonderzoek nodig is. Met dit onderzoek is de verandering in het wegverkeer als gevolg van het plan en de invloed van de omgeving op het plangebied geïnventariseerd. Op basis van de verzamelde informatie is een inschatting gegeven of er ter plaatse van het plangebied en ten gevolge van het plan wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen¹. Dit toetsingskader wordt toegelicht in bijlage 1.

2. SITUATIE EN UITGANGSPUNTEN

In figuur 1 is een overzicht gegeven van de ligging van het plangebied. Het plangebied ligt in een agrarisch/landelijk gebied. In de nabijheid van het plangebied ligt de provinciale weg N445 en de rijksweg A4.

Het onderzoek is gebaseerd op gegevens verkregen van de opdrachtgever en algemene gegevens, zoals de kaarten met grootschalige concentraties Nederland (GCN).

3. NIET IN BETEKENDE MATE

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Het begrip 'niet in betekende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden, tenzij het project is gelegen in een aangewezen gebied of behoort tot een bepaalde broncategorie.

---

¹ In Nederland zijn twee stoffen die problemen opleveren met betrekking tot overschrijding van de grenswaarden, te weten fijn stof en stikstofdioxide. Deze stoffen zijn ook in dit kader relevant. Voor de overige stoffen waarvoor een grenswaarde geldt kan gesteld worden dat de emissies, als gevolg van het plan, daarvan niet tot overschrijdingen leiden.

Voor bovengenoemd plan geldt dat er 18 nieuwe woningen worden gerealiseerd. Dit ter vervanging van een te slopen bedrijfspand op het perceel aan de Zuidweg 11C. Het aantal nieuw te realiseren woningen valt (ruim) binnen het criterium voor de categorie woningbouwlocaties (de grens ligt op 1.500 woningen, bij één ontsluitingsweg). Met andere woorden, het plan draagt niet of nauwelijks bij aan de luchtverontreiniging en is in dat opzicht niet in betekende mate. Daarom is een onderzoek naar de luchtkwaliteit en/of toetsing aan de grenswaarden niet nodig.

4. GOEDE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het ook van belang om af te wegen of het aanvaardbaar is om het (bouw)plan op de gewenste plek te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling en de gevoeligheid van bepaalde groepen mensen voor luchtverontreiniging een rol. Wat dat laatste betreft is het Besluit Gevoelige bestemmingen van belang.

Het Besluit Gevoelige bestemmingen is op 15 januari 2009 in werking getreden. Het besluit is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂), met name kinderen, ouderen en zieken. Het besluit kent zones waarbinnen een onderzoek luchtkwaliteit nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, gemeten vanaf de rand van de weg.

Met betrekking tot het voorgaande wordt opgemerkt dat het plangebied buiten de onderzoekszones van 300 m vanaf de rijksweg A4 en 50 meter vanaf de provinciale weg is gelegen, namelijk op respectievelijk 380 meter en 160 meter. Tevens wordt in het plangebied niet voorzien in het mogelijk maken van een gevoelige bestemming zoals bedoeld in het besluit. In dit verband is het formeel niet nodig om voor het plan een onderzoek luchtkwaliteit uit te voeren.

5. ACHTERGRONDCONCENTRATIES

Met behulp van de Grootschalige Concentratiekaart Nederland is voor fijn stof, ultra fijnstof en stikstofdioxide bepaald wat de concentraties van deze stoffen zijn in 2012 en de te verwachten concentraties in de toekomst binnen het plangebied. Deze gegevens zijn in het volgende tabel 1 vermeld en in figuur 2 zijn de afbeeldingen van GCN kaarten opgenomen.

Tabel 1 GCN-achtergrondconcentratie (2013) ter hoogte van het plangebied

Jaar	NO ₂ in µg/m ³	PM ₁₀ in µg/m ³	PM _{2,5} in µg/m ³
2012	26,2	22,1	13,7
2015	26,2	23,2	15,2
2020	20,5	21,8	14,0
2030	17,5	20,8	13,0

Uit de jaargemiddelde concentratie voor fijn stof kan afgeleid worden dat er minder dan 35 dagen zijn waarop 24-uurgsgemiddelde grenswaarde wordt overschreden (kritische waarde volgens de handleiding van het CAR II model is $31,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Met andere woorden, aan de dagnorm wordt in het plangebied voldaan.

De uurgemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide wordt in Nederland relatief beperkt overschreden, maar zeker niet op grote afstand tot de wegrand zoals hier het geval is. Daarom kan gesteld worden dat in het plangebied aan de uurnorm wordt voldaan.

Van de verspreid in de omgeving van het plangebied liggende bedrijven kan worden gesteld dat hun bijdrage aan de luchtkwaliteit in het algemeen uiterst gering is en dat ze bovendien op relatief grote afstand tot het plangebied liggen. Daarom zijn de bedrijven in de omgeving niet relevant voor dit onderzoek. Verder geldt dat het bestaande bedrijven betreft, waarvan het effect op de luchtkwaliteit al in de hiervoor gepresenteerde achtergrondconcentraties is verdisconteerd.

6. BREEAM CREDIT KLI 3

6.1 Algemeen

Het doel van de BREEAM credit is het minimaliseren van blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen in het plangebied. In het document "BREEAM-NL gebiedsontwikkeling 2012" van augustus 2012, is opgenomen dat de Wet milieubeheer van toepassing is als ook de regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 met de bijbehorende handleiding. Tevens dienen voor de beoordeling van de luchtkwaliteit de meest recente GCN kaarten te worden gebruikt, ten tijde van dit onderzoek die van 2013.

In de categorie luchtkwaliteit kunnen maximaal 2 punten worden toegekend en wel als volgt:

1. Indien de studiegebiedwaarden in de meest actuele GCN kaart, waarbinnen het plangebied valt, van NO_2 , PM_{10} en $\text{PM}_{2,5}$ voor aanvang van de gebiedsontwikkeling minimaal 'redelijk' scoren én ontwerpmaatregelen zijn genomen gericht op ten minste dezelfde kwaliteit na realisatie.
2. Indien de studiegebiedwaarden in de meest actuele GCN kaart, waarbinnen het plangebied valt, van NO_2 , PM_{10} en $\text{PM}_{2,5}$ voor aanvang van de gebiedsontwikkeling minimaal 'goed' scoren én ontwerpmaatregelen zijn genomen gericht op ten minste dezelfde kwaliteit na realisatie.

De score redelijk of goed wordt behaald bij een achtergrondwaarde zoals vermeld in de onderstaande tabel 2.

Tabel 2 luchtkwaliteitswaarden scores op basis van de GCN waarden 2010

Stof	Grenswaarden	Goed	Redelijk	Matig	Zeer matig	Slecht
NO ₂	40 µg /m ³	<20	20-30	30-40	40-50	50-65
PM ₁₀	40 µg /m ³	<20	20-30	30-40	40-50	50-65
PM _{2,5}	25 µg /m ³	<10	10-20	20-25	25-30	30

6.2 Beoordeling plan

Het plan is op de BREEAM-NL Gebiedsontwikkeling 2012, versie 1.0 criteria-eisen getoetst. Op basis van de tabellen 1 en 2 kan geconcludeerd worden dat de scores voor luchtkwaliteit maximaal redelijk kan zijn.

Voor het plan is een vervoersplan opgesteld met kenmerk 20130169C.R01. Hierin wordt gesteld dat het plan leidt tot een geringe verkeersbehoefte van lichte motorvoertuigen. Ten opzichte van de bestaande functie is zelfs sprake van een afname wat betreft middelzware en zware motorvoertuigen.

Het plan zelf, de bouw van 18 woningen, genereert maximaal 140 verkeersbewegingen (lichte motorvoertuigen). Met behulp van de NIBM tool (versie 16-4-2013) is een indicatie van de bijdrage van het plan aan NO₂ en PM₁₀ bepaald. Die is respectievelijk 0,12 µg/m³ en 0,03 µg/m³, zie bijlage 2.

Aan de hand van voorgaande informatie kan geconcludeerd worden dat de negatieve effecten van het plan zelf marginaal zijn. In acht nemend de voorgaande functie van het plangebied betekent het plan zelfs een verbetering.

6.3 Score BREEAM Credit KLI 3

Voor de categorie "KLI 3 Luchtkwaliteit" kunnen voor deze gebiedsontwikkeling op dit moment 0 van de 2 te behalen punten worden toegekend. Wanneer er ontwerpmaatregelen genomen worden, kan er maximaal 1 punt worden behaald.

Wat betreft eventuele ontwerpmaatregelen kan gedacht worden aan energieneutrale woningen, waarbij alle energie voor verwarming en warm water wordt opgewekt door zonne-energie. Ook kan ervoor gekozen worden warmte-koude-opslag (WKO) toe te passen, waardoor een aansluiting op het aardgasnet overbodig wordt en er geen NO₂ uitstoot plaatsvindt voor ruimteverwarming via cv-ketels. Tevens is het uitsluiten van de mogelijkheid tot het aanbrengen van openhaarden in de nieuwe woningen maatregel.

7. CONCLUSIE

Samenvattend wordt geconcludeerd dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor de gewenste ontwikkeling vormt.

Ten aanzien van BREEAM is er met de huidige invulling van het plan niet mogelijk punten toe te kennen. Door aantoonbaar toepassen van ontwerpmaatregelen, die de verwachte negatieve effecten op de luchtkwaliteit mitigeren, is één punt te verdienen.

SPAingenieurs

De heer ir. R.J.P. Henderickx
Directielid

De heer ir. R. van den Dungen
specialist luchtkwaliteit

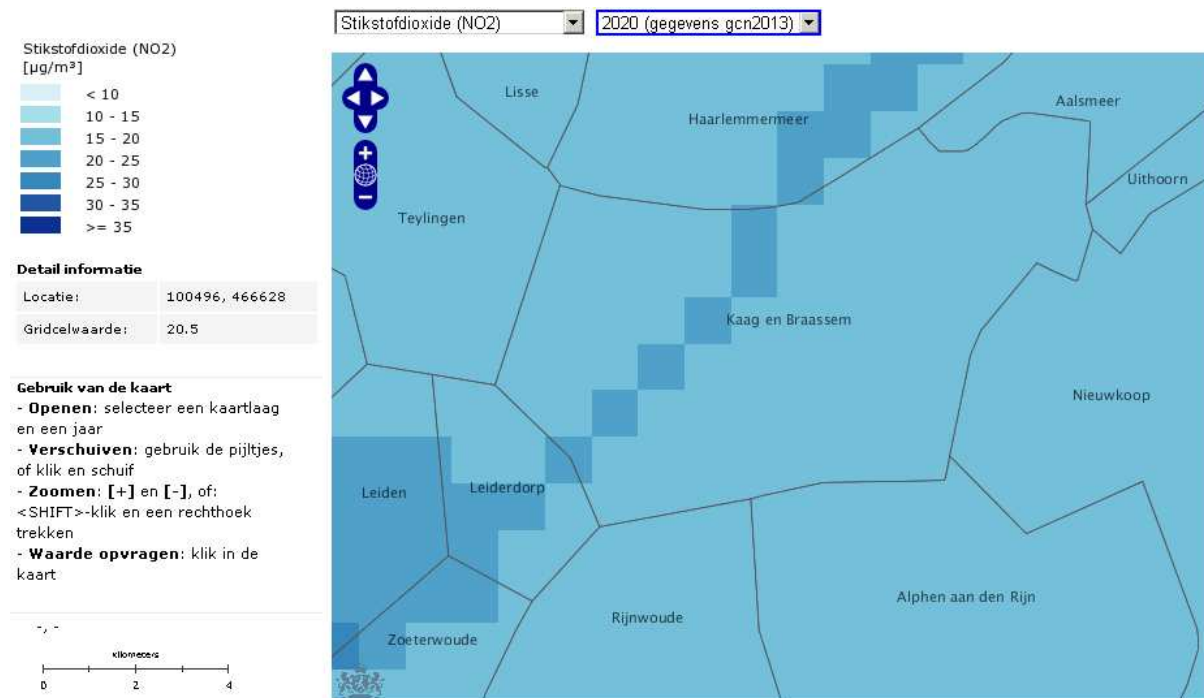
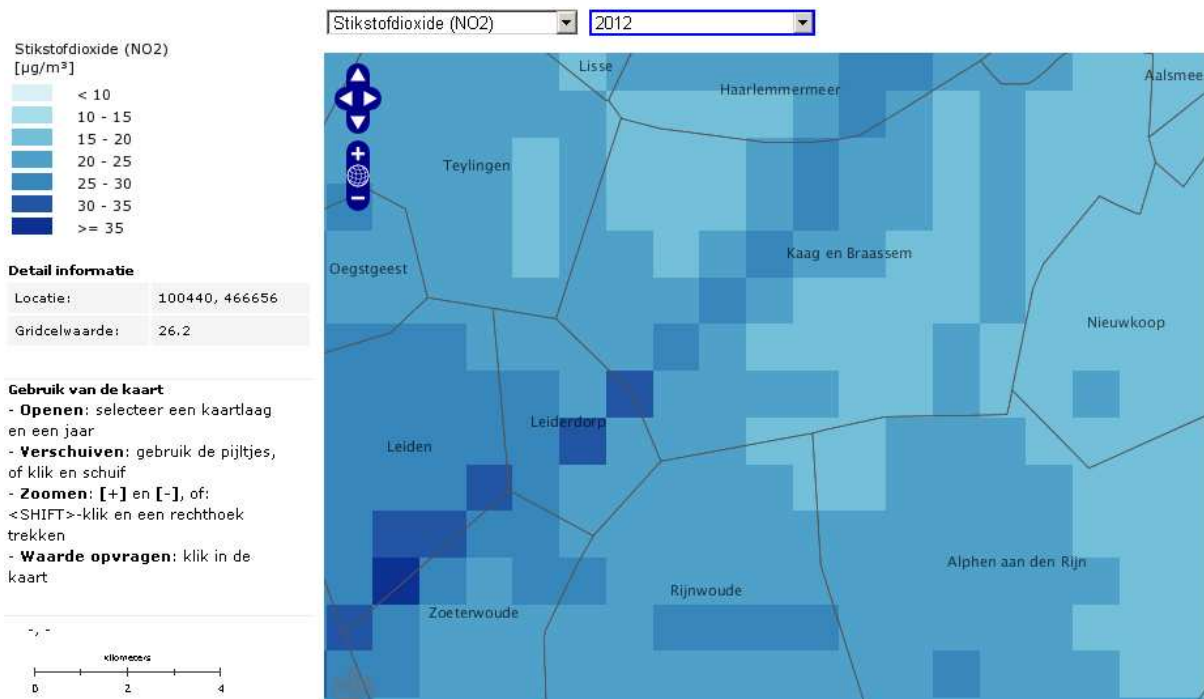

SITUATIE

Locatie plangebied globaal geel omlijnd

GCN KAARTEN 2013 LOCATIE PLANGEBIED

Fijn stof (PM10)
 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

- < 18
- 18 - 20
- 20 - 22
- 22 - 24
- 24 - 26
- ≥ 26

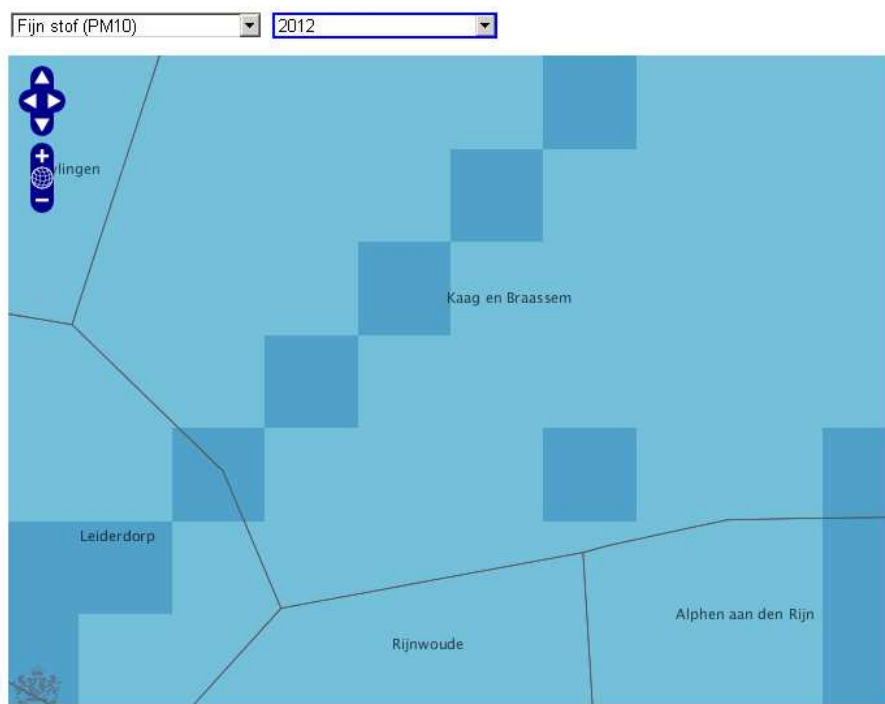
Detail informatie

Locatie:	100482, 466628
Gridcelwaarde:	22.1

Gebruik van de kaart

- **Openen:** selecteer een kaartlaag en een jaar
- **Verschuiven:** gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- **Zoomen:** [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- **Waarde opvragen:** klik in de kaart

0 1 2
 kilometer

Fijn stof (PM10)
 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

- < 18
- 18 - 20
- 20 - 22
- 22 - 24
- 24 - 26
- ≥ 26

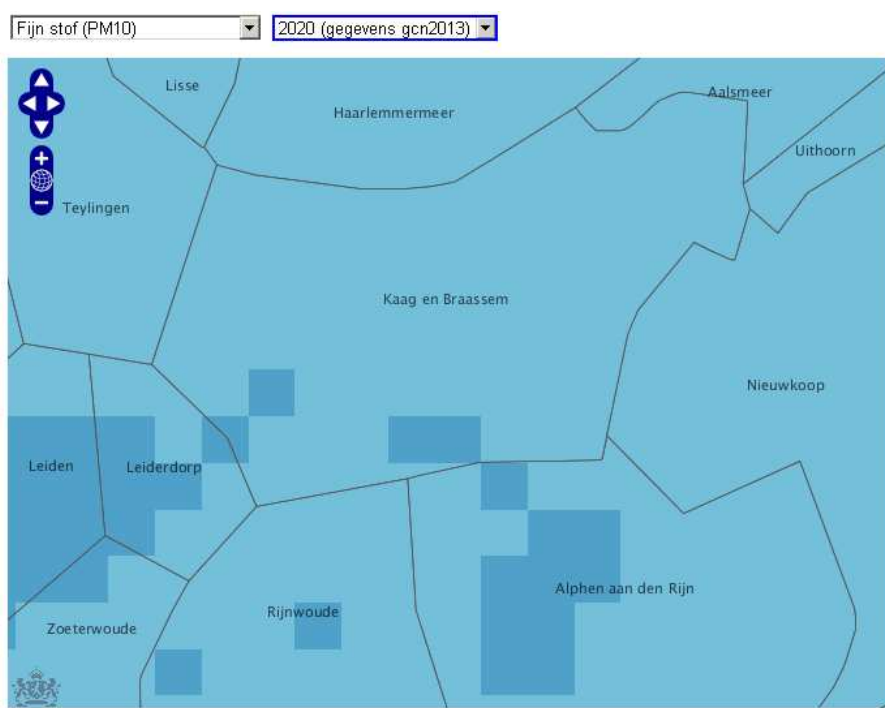
Detail informatie

Locatie:	100440, 466684
Gridcelwaarde:	21.8

Gebruik van de kaart

- **Openen:** selecteer een kaartlaag en een jaar
- **Verschuiven:** gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- **Zoomen:** [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- **Waarde opvragen:** klik in de kaart

0 2 4
 kilometer

Fijn stof (PM2,5)
 [µg/m³]

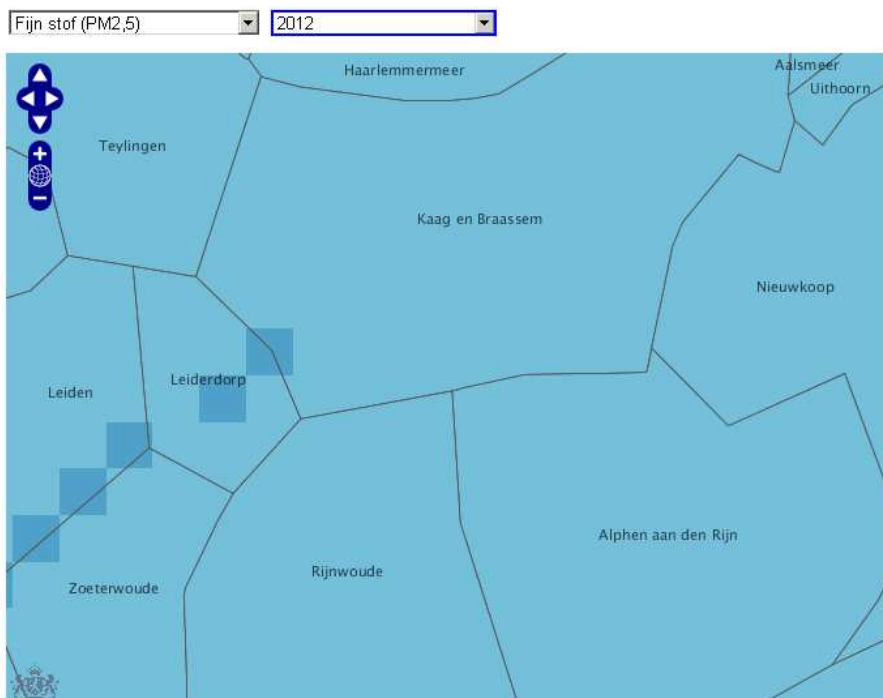
- < 10
- 10 - 12
- 12 - 14
- 14 - 16
- 16 - 18
- >= 18

Detail informatie

Locatie:	100468, 466628
Gridcelwaarde:	13.7

Gebruik van de kaart

- **Openen:** selecteer een kaartlaag en een jaar
- **Verschuiven:** gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- **Zoomen:** [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- **Waarde opvragen:** klik in de kaart

Fijn stof (PM2,5)
 [µg/m³]

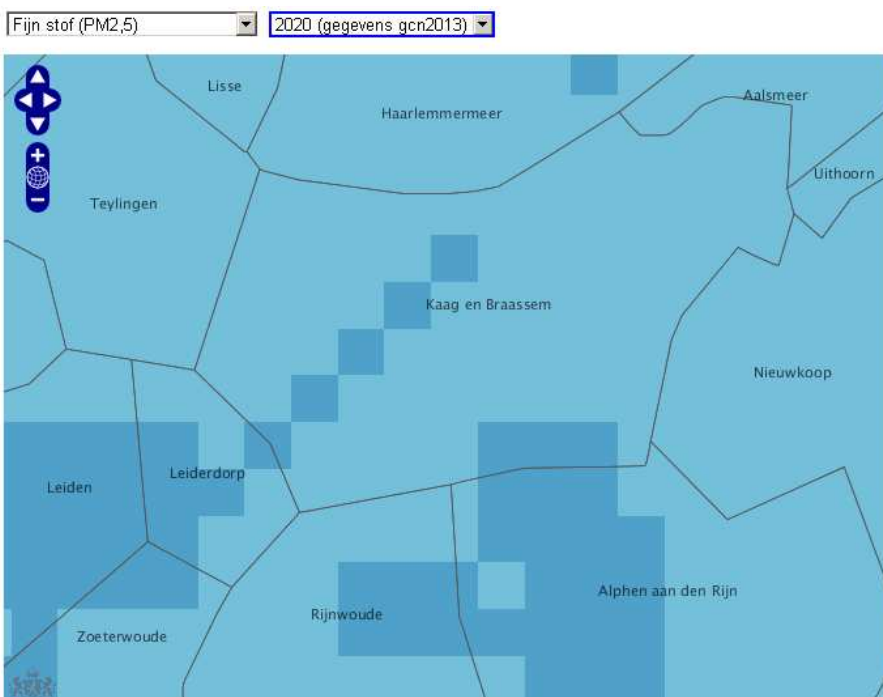
- < 10
- 10 - 12
- 12 - 14
- 14 - 16
- 16 - 18
- >= 18

Detail informatie

Locatie:	100482, 466628
Gridcelwaarde:	14,0

Gebruik van de kaart

- **Openen:** selecteer een kaartlaag en een jaar
- **Verschuiven:** gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- **Zoomen:** [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- **Waarde opvragen:** klik in de kaart

HET WETTELIJKE KADER

1. Inleiding

De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de 'Wet milieubeheer' goedgekeurd (Stb. 2007, 414). Met name hoofdstuk 5 titel 2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden.

De kern van de 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de luchtkwaliteitseisen. Verder bevat de wet basisverplichtingen op grond van Europese richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage. De wet voorziet in het zogenaamde Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Daarbinnen werken het rijk, de provincies en gemeenten samen om de eisen voor luchtkwaliteit te realiseren.

Het beoordelingskader voor luchtkwaliteit is vastgelegd in hoofdstuk 5 titel 2 van de 'Wet milieubeheer', ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. De uitvoeringsregels behorend bij de 'Wet luchtkwaliteit' zijn vastgelegd in algemene maatregelen van bestuur (AMvB) en ministeriële regelingen (mr). Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- de AMvB Niet in betekenende mate (Besluit NIBM), Stb. 2007, 440 en aanpassing Besluit Staatsblad 2012 nr 259 (7 juni 2012).
- de mr NIBM (Regeling NIBM), Stb. 2007, 218
- de mr Beoordeling luchtkwaliteit 2007, Stcrt. 2012, 23709
- de mr Regeling Projectsaldering luchtkwaliteit 2007, Stcrt. 2007, 218
- de AMvB Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen), Stb. 2009, 14
- de implementatie en derogatie luchtkwaliteitseisen, Stb. 2009, 158

2. Luchtkwaliteitseisen

In de volgende tabel zijn de luchtkwaliteitseisen uit bijlage 2 Wet milieubeheer weergegeven. Er dient getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen die gelden vanaf het aangegeven jaar. Op 7 april 2009 is het derogatieverzoek van Nederland door de Europese Commissie ingewilligd. Hiermee is er ruimte om in bepaalde gebieden de grenswaarden ten aanzien van PM₁₀ en NO₂ op een later tijdstip te halen, respectievelijk 2011 en 2015.

Stof	Type norm	2010	2011	2013	2015	2020
SO ₂	1	350				
	2	125				
NO ₂	3	200				
	3a	300	300	300	200	
	4	200				
	5	40				
	5a	60	60	60	40	
	6	40				
PM ₁₀	5	40				
	5a	48	40	40	40	
	7	50				
	7a	75	50	50	50	
PM _{2,5}	13	25				

Stof	Type norm	2010	2011	2013	2015	2020
	14					20
	5				25	
	6	30	29	27	25	
CO	9	10				
Benzeen	5	5				
	6	5				
Ozon	10	120		120		
	11					120
Arseen	12			6		
Cadmium	12			5		
Nikkel	12			20		
Benzo(a)pyreen	12			1		

Type norm:

- 1 grenswaarde (humaan; uur gemiddelde dat 24 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 2 grenswaarde (humaan; 24-uurgemiddelde dat 3 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 3 grenswaarde (humaan; uurgemiddelde dat 18 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 3a derogatie van 3
- 4 plandrempel voor zeer drukke verkeerssituaties (uurgemiddelde dat 18 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 5 grenswaarde (humaan; jaargemiddelde in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 5a derogatie van 5
- 6 plandrempel (humaan; jaargemiddelde in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 7 grenswaarde (humaan; 24-uurgemiddelde dat 35 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 7a derogatie van 7
- 8 plandrempel (humaan; 24-uurgemiddelde dat 35 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 9 grenswaarde (humaan; 8-uurgemiddelde concentratie als $10 \text{ mg}/\text{m}^3$)
- 10 richtwaarde (humaan; 8-uurgemiddelde concentratie van een dag dat gemiddeld over 3 jaar op maximaal 25 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 11 richtwaarde (humaan; 8-uurgemiddelde concentratie van een dag dat gemiddeld over 1 jaar op maximaal 25 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 12 richtwaarde (humaan, jaargemiddelde concentratie in ng/m^3)
- 13 richtwaarde (humaan, jaargemiddelde concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 14 indicatieve waarde (humaan, jaargemiddelde concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Grenswaarde voor $\text{PM}_{2,5}$

Tot 1 januari 2015 blijft het toetsen aan de grenswaarde buiten beschouwing bij de uitoefening van een bevoegdheid of toepassing van een wettelijk voorschrift (zie Wm artikel 5.16, lid 2 een opsomming van deze bevoegdheden en wettelijke voorschriften). Dit is ongeacht of een besluit van vóór 1 januari 2015 ook na de genoemde datum gevolgen voor de luchtkwaliteit heeft of kan hebben (zie Wm bijlage 2 voorschrift 4.4, lid 2).

3. Niet in betekenende mate

In de AMvB Niet in betekenende mate (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM.

Voor de periode tussen het in werking treden van de 'Wet luchtkwaliteit' en het in werking treden van het NSL is het begrip 'niet in betekende mate' gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀. Per 1 augustus 2009 is het NSL in werking getreden en is de definitie van het NIBM 3% van de grenswaarde.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Beperking mogelijkheid toepassing NIBM

Om te voorkomen dat in gebieden waar (nog) grenswaarden worden overschreden een verslechtering van de luchtkwaliteit plaatsvindt, is er een beperking van de NIBM mogelijkheid aan het Besluit NIBM toegevoegd. Zie Staatsblad 2012 nr. 259, Besluit van 7 juni 2012. Deze aanpassing van het Besluit niet in betekende mate bijdragen, maakt het mogelijk om bij ministeriële regeling (Regeling NIBM) bepaalde gebieden en bepaalde broncategorieën aan te wijzen waarbinnen geen gebruik meer kan worden gemaakt van de NIBM-grond. De aanpassing zal door het bevoegd gezag worden ingezet in gebieden waar de grenswaarde voor PM₁₀ wordt overschreden of waar overschrijding van de grenswaarde dreigt.

4. Beoordeling luchtkwaliteit 2007

De ministeriële regeling bevat voorschriften over metingen en berekeningen om de concentratie en depositie van luchtverontreinigende stoffen vast te stellen. Verder schrijft de regeling rapportage voor van de uitkomsten van metingen en berekeningen.

In de regeling zijn gestandaardiseerde rekenmethodes opgenomen om concentraties van diverse luchtverontreinigende stoffen te kunnen berekenen. Deze gestandaardiseerde rekenmethodes geven resultaten die rechtsgeldig zijn. In de regeling zijn ook voorschriften opgenomen voor metingen met betrekking tot meetplaatsen en analyse. De Handreiking 'Meten en rekenen' geeft een uitwerking van de voorschriften uit de Regeling.

Sinds 19 december 2008 geldt het zogenaamde toepasbaarheidsbeginsel, dat een uitwerking is van bijlage III uit de nieuwe Europese Richtlijn luchtkwaliteit (2008). Dit beginsel geeft aan op welke plaatsen de luchtkwaliteitseisen niet toegepast moeten worden:

- op plaatsen waar het publiek geen toegang heeft en waar geen bewoning is. Publiek toegankelijke plaatsen worden wél beoordeeld (hierbij speelt het zogenaamde blootstellingscriterium een rol)
- op bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen, inclusief de (eigen) bedrijfswoning. Toetsing vindt plaats vanaf de grens van de inrichting of bedrijfsterrein
- op de rijbaan van wegen, en op de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm.

Voor het bepalen van de beoordelingspunten speelt het 'blootstellingscriterium' een rol. Het blootstellingscriterium houdt in, dat de luchtkwaliteit alleen wordt beoordeeld op plaatsen waar een significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Het gaat dan om een blootstellingsperiode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) relevant is.

Zeezoutcorrectie

In artikel 5.19, vierde lid van de Wet milieubeheer is geregeld dat op een berekende overschrijding van een grenswaarde voor PM₁₀ een zeezoutaftrek mag worden toegepast. In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 is in artikel 35 (lid 6) geregeld, in welke mate een aftrek mag worden toegepast. Om een voor zeezout gecorrigeerde jaargemiddelde concentratie PM₁₀ te bepalen, is een plaatsafhankelijke correctie nodig.

In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 is per gemeente aangegeven welke aftrek op de jaargemiddelde concentratie mag worden toegepast. Ook voor het aantal overschrijdingsdagen van de vierentwintig-uurgemiddelde grenswaarde voor PM_{10} bestaat een zeezoutaftrek. Deze wordt (na een wijziging van de Rbl 2007) per provincie bepaald en varieert van 4 dagen aftrek in enkele kustprovincies tot 2 dagen in Limburg (zie de bijlage van Rbl 2007).

5. Projectsaldering

Projectsaldering is de mogelijkheid om ruimtelijke plannen uit te voeren die:

- in betekenende mate (IBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging en
- zorgen voor overschrijding van de grenswaarden voor fijn stof en stikstofdioxide en bovendien
- niet in NSL zijn opgenomen.

Saldering moet plaatsvinden in een gebied dat een functionele of geografische relatie heeft met het plangebied. Het gaat daarbij ook om plannen die de luchtkwaliteit ter plekke iets kunnen verslechteren, maar in een groter gebied per saldo verbeteren. Binnen het NSL is het mogelijk om een plan te vervangen door een plan van gelijke of kleinere omvang.

Overheden moeten de maatregelen die de luchtkwaliteit in het grotere gebied per saldo verbeteren, zo veel mogelijk tegelijkertijd met dit project realiseren. De regeling stelt eisen aan overheden om ruimtelijk besluiten goed te onderbouwen en te motiveren. Ook moeten zij rekening te houden met andere aspecten zoals blootstelling en goede ruimtelijk ordening.

In de Handreiking 'Projectsaldering luchtkwaliteit 2007' worden de eisen voor (project-) saldering toegelicht.

6. Nationaal Samenwerkingsprogramma

Het Rijk, provincies en gemeenten werken in het programma samen om in gebieden waar de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden) de luchtkwaliteit te verbeteren. In de NSL-gebieden moeten de normen voor luchtkwaliteit in principe worden gehaald. De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Het NSL-programma is op 1 augustus 2009 inwerking getreden en heeft een looptijd van vijf jaar.

7. Besluit gevoelige bestemmingen

Het besluit is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2), met name kinderen, ouderen en zieken. Het besluit kent zones waarbinnen onderzoek luchtkwaliteit nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, gemeten vanaf de rand van de weg.

Als in een onderzoekszone de grenswaarden voor PM_{10} of NO_2 (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen (nieuwe functie wordt niet toegestaan). Bij uitbreiding van bestaande gevoelige bestemmingen is een eenmalige toename van maximaal 10% van het totale aantal blootgestelden toegestaan.

Is (dreigende) normoverschrijding niet aan de orde, dan is er ook geen bouwverbod voor gevoelige bestemmingen binnen de onderzoekszone. Wel moet in die situaties de locatiekeuze goed gemotiveerd worden; dat gebeurt in de context van de goede ruimtelijke ordening.

De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen.

In de context van dit besluit worden ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties dus *niet* als gevoelige bestemming gezien.

NIBM TOOL**Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer
als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit**

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		140
Aandeel vrachtverkeer		0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,12
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,03
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Uw eigen adviseur voor

vergunningen
milieu-onderzoek
ruimtelijke ordening
bouwadvies
brandveiligheid
milieuzorg
duurzaamheid
beleidsadvies
opleidingen

Kantoor Ede

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK Ede
0318 614 383

Kantoor Terneuzen

Oostelijk Bolwerk 9
4531 GP Terneuzen
0115 649 680

www.SPAAngenieurs.nl
info@SPAAngenieurs.nl